1876. VIII. évfolyam. 228. szám. Szerda, november 22.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

A tisztelt ház.

III.

A tisztelt ház nevezetes többsége nem tekint sem előre, sem hátra, sőt nem mondunk valótlant, ha állithatni véljük, hogy egyátalában semmire sem tekint.

A jövőre nem tekint, mert azon rendszer alapján, a melyet megteremteni jónak látott, még csak maga sem gondolhatja, hogy valami előre körvonalozható reményre lehetne kilátása, mert ha valaki egy magaslat ormáról nekirohan a futásnak, nem állhat meg, mig le nem ér, a hol aztán összezuzott tagjait csak egy felsőbb lény mindenhatósága rakhatná ismét össze, hacsak lerohanásának feleutjában, valami titkos erő el nem mállasztaná.

Multjára vissza nem tekinthet, mert ugy találna járni, mint a Lóth uraság hölgye, ki az ismeretes szent regék tanusága szerint sóbálvánnyá változott, mert visszatekintett Zsodomára.

Nem is tekinthet vissza a rémletes multra, a kinek egy sziporka lelke van, lélekmardosás nélkül, hogy azt megteremteni közreműködött.

Minő képe van most ennek a hazának, melyet a tisztelt ház többsége agyon bol. dogitott? Hova tünt, hogy legelső helyen emlitsem meg, a magyar nemzetnek világhirü szeplőtlen erkölcse, midőn már a börtönök falai országszerte szükek lettek befogadni a mindenrendü tolvajokat és gazembereket; midőn a sikkasztás magas állásu, sőt közbizalomnak örvendő uraságok által is pirulás nélkül követtethetik el; midőn ezt a szót, hogy becsületes, a modern czivilizátió kitörölte a szótárból és gyávának kereszteli azt, ki, bár módja lett volna benne, és mégis nem lopott, rabolt és sikkasztott.

Nem tekinthet a multba vissza a tisztelt ház többsége, mert mikor ellenséges, idegen nép fiai kezeiből átvette ősei hagyatékát, türhető élet mutatkozott a nép minden rétegében, midőn az uj sáfárok, e hon saját gyermekei, már az édes anyai emlőket kiszitták, kiapasztották, s az ország mind a négy tájékaiban elsoványodott alakok vánszorognak, csüngő rongygyal fedve meztelenségüket, az omlatag házu falvak gyomos utczáin, és a kinek látszik még valami ingatlana, a felett is ott lebeg Damocles kardjaként az uzsorások vészmadara, mely elnyeléssel fenyegeti.

Nem tekinthet vissza a multba a tisztelt ház többsége, mert akkor müködésének irgalmat nem ismerő ijesztő képét megláthatná a hivatalos ujságokban, mely világosan azt bizonyitja, hogy a földtekén nincs több olyan állam, hol a magánvagyon ellen oly tömeges végrehajtások eszközöltetnének mint nálunk. Keveset mondunk, ha állitjuk, hogy az ország egy negyedrésze végrehajtás alatt áll.

Meg van adóztatva minden, még a haldokló ágyához robogó orvos kocsija is. Az életedre törő fenevadat, hogy meg ne egye földi részedet, csak ugy lőheted le, ha megváltottad drága pénzen az ehez megkivántató jogodat.

Van meg csinálva a nép megszoritására annyi §, hogy a törvénykönyvet éjjel és nappal nyakadba hordjad, hogy akaratlanul is bele ne botorkálj a bélyegek labirintjába, mely aztán kiragadja kezeidből a száraz kenyérnek végső falatját.

Hogy tekintene hátrafelé a tisztelt ház többsége, midőn az a borzasztó állapot tárulna szemei elé, hogy a legmagasabb fokra emelt adók mellett is ott tátong a költségvetés előirányzat táblaján a hivatalosan is beismert deficzit, mely rendesen tényleg két akkorává szokta magát az év végére kinőni.

A tisztelt ház többsége azonban haladt diestelen pályáján mindaddig, mig a vitás kérdések szőnyegére ki nem tálaltatott a vám és bankügyek veszedelmes kérdése.

A kormány e téren is alárendelt szerepet játszván a bécsiekkel szemben, a tisztelt ház többségének egy jelentékeny része megborzadt attól a gondolattól, hogy e két utolsó magyar kérdés is a magyar nemzet égbekiáltó kárára oldassék meg, nem győzte tovább türelemmel, elszakadt a további engedékenység és jogfeladás fonala s kilépett azon körből, mely még mai napság is minden megfontolás nélkül szavazgat rendre mindent, mi a kormány § gyáraiból kerül elő.

Sajnos és egyszersmind káros is következményeiben az, hogy ezen hazafiak, nem éreztek magokban elég erőt és bátorságot, hogy a hon megmentés munkájának valóságos lehetőségét előmozditandók, nyilt homlokkal és határozottan csatlakoztak volna a közjogi ellenzékhez, s válvetve azokkal, vitték volna véghez azt, hogy törvényeink, melyek az életnek átadatnak, előbb a komoly vita görebjein pároltassanak le, nem pedig gőzerővel, rohamos egymásután bilincsként rakassanak a görnyedező hátu polgárok kezére lábára.

Kiléptek ugyan, de bátortalanul, nem érthető még máig sem politikájuk, hideg-e, meleg-e? nem lehet tudni, mert legközelebb midőn Helfi Ignácz a Tréfort miniszter bérleti káros eljárása ellen vizsgálat elrendelését inditványozá, szavazás helyett a folyosókra menekült, és a hazát érdeklő nagyon furcsa kérdésnél bátor, férfias, ide vagy oda szavazás helyett, szivarok kék füstjének gomolygásán legeltette szemeit, pedig hát ha nem csalódunk, talán épen reánk czélozva irta volt azt a költő király, hogy: „Nem szül gyáva nyulat Nubia párducza.“

Marad tehát a tisztelt ház többsége ezentulra is az a mi kezdettől óta volt, egy növény, egy napraforgó, mely a közösügyes talajban, ha nem örvendhet is valami buja tenyészetnek, de tengéletét, dicstelen pályáját folytatja, mindaddig, mig sarkából valami véletlen ki nem zökkenti, a kormány pedig 30 vagy 40 ezerre menő hivatalnok hadával, mint egy megdönthetetlen bástyával körül keritvén magát, olyan elbizakodott nyegleséggel, élczeli le a legkeserübb kérdőrevonását is az ellenzékneк, hogy még a legtelivérebb mameluk is, kezdi már röstelleni a dolgot, és berántott derékkal ugyan, de mégis iszonyu anxietások közt néz a keleti kérdés felé, melyhez jó arczot igyekszik ugyan szinlelni, de őket is bosszantja az a figemutatás, melyet a bársonyos székekről élvez. Nem szereti már senki, még ők se a tisztelt ház többségét, még kevésbé a kormány elnökét, hanem . . . hát egy kicsit félnek tőle. Egy képviselőháznak és alkotmányos kormánynak, az illető nemzet szeretete és tiszteletére volna szüksége, de ezt az eljátszott méltósággal szemben, önként, sehogy se adhatjuk meg tisztelt ház.

— **A Romániával** kötött szerződés alapján létesitendő részletes tarifa megállapitása iránt folyamatban volt tárgyalások az oláh kormány képviselőjével fennakadtak, mivel több pontra nézve lehetlen volt megegyezést hozni létre, s az oláh képviselő ujabb információkért Bukarestbe utazott.

— **Az adókezelési** törvény azon pontjára vonatkozólag, mely bizonyos esetben a kereskedői mérlegnek az adókivető bizottság ellőtti felmutatását követeli — mint értesülünk — a pénzügyminiszter illető közegeit utasitotta, hogy a mérleg, melynek bemutatására a kereskedőket kötelezhetik, csakis a veszteség és nyereség mérlege s nem a vagyonmérleg.

— **Az osztályok** előadóiból alakult központi bizottság tegnap az országos ülés után tartott ülésében megállapitotta az uzsora-törvényjavaslat tárgyában holnap a ház elé terjesztendő jelentését.

A nyugdijjazás kérdése hazánkban nemzetgazdászati szempontból.

Azt már sokszor megvilágitották a lapok, hogy 1867-től amennyi kormányzó igazgatta e haza sorsát, az, mind a lehető legélhetetlenebb nemzetgazdászati politikát követett. — sőt mondhatjuk, hogy a nemzetgazdászati politikája nem is volt egynek sem.

Kénytelenek vagyunk ezt az eddigi kormány férfiak értelmetlenségének felrónni mert ha rosz akaratnak tulajdonitanók. — kétségbe kellene esnünk azon erkölcsi romlottság felett, melynek ily következményei vannak!

Hogy mily kezekbe volt nemzetgazdászatunk. — arról szomoruan tészen tanubizonyságot azon siralmas állapot, melyben a magyar nemzet jelenleg végvonaglik.

Elkezdve a Temesvári erdők eladásán, a vasuti garanczián, a drága kölcsönök felvétele az állam javak oly időben eladogatása mint a jelenlegi a midőn negyedrésznyi árt is aligkap érte az állam mint rendes viszonyok között, — a nemzeti önálló bank hiánya, a közös vámrendszer stb. stb. mind oly eljárások a melyek magyar országnak számtalan millióiba kerültek.

Nem czélunk itt felsorolni és elemezni mind azon büneit az eddig létezett kormányoknak, melyek által a bukás szélire vezették e nemzetet, valamint a nyugdijazásnak elkövetett azon büneit sines szándékunk szemökre hányni, melyet a muszkavezetők s más, — e nemzet ellenségeinek nyugdijazásuk által el követett, — mi csupán ama visszaéléseket akarjuk itt elsorolni, a melyeket itt körülöttünk alkalmunk volt észlelni, a nyugdijazás kérdéseinek elintézése körül, melynek megvilágitására legyen szabad nekünk egy pár megtörtént esetet felhozni.

Él itt Nyiregyházán egy egyén, a kit még az alkotmány névleges visszaállitásakor nyugdijaztak, vagy is mint egy 10 évvel ezelőtt félfizetéssel, ezen ember az 50 évet még ma sem érte el, ép, egészséges és erőteljes ma is, ügyvédséget folytat és még e mellett egyik itteni törvényszéki ülnök helyett dolgozik. (Kölcsön adja neki az eszét.) Ezen egyént mellőzték a nepotizmus folytán az 1871-iki kinevezés alkalmával is, csupán azért, hogy kinevezhessenek egy nehány vén tótyakost, a kik hajlott koruk miatt alig voltak képesek 3—4 évet szolgálni és ma már ezek is beléptetvék a nyugdij állományba, bárha ugyan egyik, vagy másik oly értelmetlen volt is, hogy egy járaval falusi biró sem lehetett volna belőle, kinevezve és ma már nyugdijazva lett, mert jó kormány-kortes volt, vagy ha nem az, ugy rokonság, vagy komaság kötelékei füzik az állami pénztárhoz.

Egy másik uri egyént végkielégitéssel elbocsátottak egy törvényszéktől mivel aggkora miatt az irodai munkákra alkalmatlan volt. Ezen egyént pár hóval később kinevezték Nyiregyházára irnoknak.

Egy másik egyént, ki a lehető legszorgalmasabb és legalkalmatosabb volt az egész helybeli járásbiróságnál, alig 40 éves, egészséges, ép, munkaképes ember, — nyugdijazták, mert az valakinek ugy tetszett és mert valamely kegyeltnek állásra volt szüksége, no meg azért is mert nagyon nehezen hajlott a dereka!

Mindezeknél szebb volt a következő eset: Egy alig 35 éves értelmes munkaképes hivatalnokot elbocsájtanak egy évi fizetés végkielégitésével (abfertigung) akkor a midőn már 10 évi szolgálati idejének betöltéséhez csupán 8 mond nyolcz nap hiányzott és akkor midőn még ezen egyén legkevesebb 20 évet képes lett volna hivatalnokoskodni. — Ezen eset megrovandó nemzetgazdászati szempontból, mert:

a) Elbocsátatik egy még egészen szolgálatképes egyén a nemzeti közvagyon megcsonkitásával.

b.) Elbocsáttatik akkor midőn csupán 8 napja van hátra 10 évi szolgálatideje betöltéséhez az egyén jogainak világos megsértésével.

Ez az egyén a mult követ választáskor Vidliczkay Józsefre szavazott ugy látszik hogy, itt nálunk jog és igazság, nem találtak hálás talajra, szaporodik is aztán nagy mérvben a vagyontalanok és koldusbotra jutottak száma. Az efajta eljárás pedig kegyetlenül meg szokta magát bosszulni.

Nyiregyházai.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Andrásy** Gyula gróf a fájdalmas veszteség alkalmából, mely anyja halála által érte, számos részvétnyilatkozatot kapott. **Lord Buchnan** angol nagykövet, tegnapelőtt Budapestre érkezett. **Dezseffi Lajos** pénzügyminiszteri tanácsos elmebetegségbe esett. **Liszt Ferencz** csak jövő év május havában utazik Hollandiába. **Az orsz.** kisdedovó egyesületnek nov. 19-én tartott gyülésén nagy számu közönség jelenlétében történt a tisztviselők választása. **Farkas János** 68 éves hivatalszolga tegnapelőtt este a kigyó utcza Várady féle ház 4-ik emeletéről leugrott, s az udvarban halva találtatott.

Magyar tudományos akadémia.

Budapest, nov. 20.

A t. akadémia II. osztálya tegnap esti 5 órakor Ipolyi Arnold elnöklete alatt ülést tartott.

Először Kautz Gyula értekezett „A nemes érczekről az emberiség történetében.“

Értekező az eddigi nemes-érez productió eredményeit a következőkben állitja össze; Az érczkészlet 1600-ig volt 3.800 millio; 1000-től 800-ig a productió, levonva az elveszett mennyiséget 11,500 millió. A jelen század érczproductiójában két időszakot különböztet meg; 1848-ig, s 48-tól máig 1800-tól 1848-ig, Amerikában, beleértve Peruth, Braziliát stb. összesen 1500 millió frtnyi arany és 2700 millió frtnyi ezüst nyeretett vagyis évenként átlagosan közel 100 millió és pedig ugy oszolva meg, hogy 64 % az ezüstre, 36 % pedig az aranyra esik. Ez azt mutatja hogy szemben az előbbi századok productiójának arányával, az érczkészlet már 10 %-kal nagyobb, az ezüsté pedig ugyanannyival kissebb lesz. Amerika felfedezésétől a jelen század közepéig az érczproductió és fémkészlet a következő számokat mutatja: Készlet a középkorból 1200 millió frt arany, 300 millió frt ezüst. Európa termelvénye Oroszország nélkül 210 m. arany, 795 m. ezüst: Oroszországé 450 m. arany, 132 m. ezüst; Afrikáé és a Szund-szigeteké 1020 millió arany; Amerikáé 4000 m. f. arany, 11.000 m. f. ezüst.

Jelenleg az összes fémkészlet 28 000 millió forintnyi értéket képvisel, ebből 12.800 m. arany és 15.200 m. frt ezüst.

Áttérvén ezután a fémek értékesökkenésének ismertetésére, azon eredményre jut, hogy hozzávetőleg szólva, nem kell e század folyamában nagyobb árforradalomtól tartani, mint a XVI-dik században, legalább a szerfölötti értékcsökkenés nem csekély correctivumának tartja a fényüzés folytonos terjedését, a mind nagyobbá való internationális kereskedést; e mellett a megszaporodott adásvevési üzletek közvetitése több pénzt szükségelvén, a fém depreciatióját feltartóztatja.

Végül Jakab Elek értekezett a kormányzói intézmény kifejlődéséről Erdélyben s ezzel kapcsolatban részletesen ismerteté a Giczy-család szereplését Erdélyben.

Az osztályülés esti 7 órakor véget ért.

— **VIDÉKI HIREK. Solymos-Bucsaván** Kisfaludy Pikéti Gusztáv tábornok szélhüdés következtében meghalt. **Kecskeméten** Sebetics István késes e hó 16-án, a mint egy izzó késpengét a kohóból kivett, s hirtelen az üllőhöz fordult, háta mögött álló 14 éves fiát véletlenségből nyakon szurta. A fiu a borzasztó seb folytán negyed óra mulva meghalt. **Erzsébetfalván** tegnapelőtt ment végbe a templom beszentelése. **Kolozsváron**, Brassóban és Nagy-Szebenben állomásozó 8-ik számu tüzérezredet Uchatius ágyukkal szerelik fel.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése november 20-án.

(Folytatás)

Irányi Dániel azt látja a költségvetésből, hogy a kormány nem mentett el addig a takarékosság terén, a meddig emelhetett volna. Leszállitását inditványozhatta volna a civillistának azon egy millió forinttal, melylyel fölemeltetett. Tulságos nagynak tartja a miniszterelnök, a miniszterek, valamint a magasabb rangu hivatalnokok fizetését. A közösügyi költségeknél is lehetne megtakaritást eszközölni, különösen a hadügyi es külügyi költségeknél, ha az ország külön álló hadsereggel birna. A diplomatia terén a független Magyarország egyszerü követek által képviseltethetnék a nagyobb hatalmaknál, s egyszerü ügyvivők által a kisebbeknél, mig a chinai és japáni követségeket egészen meglehetne szüntetni. A kormány oly dolgokban sem járt el s mutatott fel eredményt, melyekben nem köti meg kezét a törvény. A pénzügyek helyreállitását kétfélekép tartja lehetőnek: a nemzeti bank és külön vámterület felállitása által. A kormány ezek egyikére nem hogy eredményt mutathatna fel, hanem inkább kárt okozott az országnak. Felszólitja a kormányt, hogy ha nem képes helyreállitani a pénzügyi egyensulyt az országban s nem bir megfelelni elvállalt feladatának, lépjen le. Még általánosságban sem fogadja el a költségvetést.

Bujanovics Sándor megjegyzi, hogy a mult év eredménye s a jelen év kezelési kimutatások azoknak adnak igazat, kik a kormány számitásait helyeseknek nem tartották, s politikájában nem látták a kibontakozásra vezető utat. Nem foglalkozik ma a vám- és bankügyi megállapodásokkal, de annyit megjegyez, hogy e megállapodások pillanatnyi pénzügyi eredménye nagyobb közgazdasági károk árán elérve. Fenn kiván tartani független elhatározását a jövőre, s nem kiván megkötni a jelen bonyodalmakkal szemben a kormány kezét, nem fogadja el Simonyi hat. javaslatát. Elismeri, hogy a kiadások leszállitása, a közadók tartósb befolyásának biztositása, s a jövedelmek fokozása terén sok történt, s ha mindezek által az egyensuly helyreállott vagy mérleg jelentékenyen javult volna, a követet politika sikere előtt meghajolnának azok is, kik annak egyik-másik részét nem helyeselték. De mindez nem történt

A kiadások lessállitását, s as uj adók bevételi többletét felülmulta az indirect adóknak a gazdasági nyomorról tanuskodó csökkenése. Ha csekélyebb lesz az idei deficit az előző éviéknél, ez nem jelent javulást, s pusztán a direct adók felemelésének eredménye. A kiadások apasztásánál a kormány által követett politika mellett nagyobb eredményt nem várhatni. A bevételek a zárszámadási eredményeknél 10 millióval nagyobra vannak előirányozva, s igy a jövő évi deficit 28 és fél millió leend. — E deficit elenyésztésére a kormány pénzügyi s közgazdasági politikájában biztos támaszt nem lelünk. A tényekből nem lehet levonni, hogy a helyzet javult, s hogy a politika az egyensuly helyreállitásához vezet. Elfogadja ugyan a bud-

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A VÖLGYI MALOM.

— PALM A. BESZÉLYE. —

I.

Schlösser urnak, a gazdag kereskedőnek, legkellemesebb időtöltései közé tartozott, hogy jókor reggel elővevén a lapokat, oly benső nyugalommal és odaadó figyelemmel olvasgatá át azokat, a minővel az ember csak a jókor reggeli órák zavartalan pillanatiban rendelkezik. Nemcsak a politikai napi eseményeket szokta ő egy üzér, okos és körültekinteni tudó pillantásaival átkutatni, de a mennyiben a hirlapok hirdetési rovata, gazdasági ügyletek körébe vágó dolgokkal is foglalkozik, — ezt is kiváló szorgalommal betüzte át. Csodálatosságig finom érzékkel birt arra, hogy kifürkészsze azon érintkezési pontot, a melyet üzérkedési szenvedélyének valamely kinálkozó realis operatio nyujtott. Tökéletes kereskedői hivatással volt felruházva, a mely nem annyira intellektualis előnyök, mint inkább egyszerü gyakorlati érzéken alapult, s a mely hivatás a maga nemében, ép oly természeti adomány, mint kérlelhetlen ellenlábasa, a költőies hajlam. Mert tessék elhinni, hogy a magasabb szempontból felfogott kereskedői talentum is benső inspiratiokon alapul, s gyakorlatias voltánál fogva Fortuna varázsvesszejét ajándékozza azoknak, — kiket a természet ezzel felruházott.

Schlösser ur tekintete egy hirdetésre esik és arczán hirteleni derültség vehető észre. „Ej, ej!“ — mondja magában. — „Itt van ni, mintha csak éppen ezt kerestem volna: tessék. Éppen ilyes valami kell az én Maxikámnak... Malomeladás, 8 kőjárat, 5 olaj sajtó, szép szántóföldek, istállók, nagy forgalom .... Még ma este elutazom . . . meg kell tekintenem ezt az alkalmatosságot... Hiába! ezt a fiut muszáj már a nyeregbe ültetni ... Az idő telik, aztán meg tanult is valamicskét a gépekről, meg a gazdálkodásról, s most már csak az alkalmas tér hiányzik, a hol tevékenységét kifejtse. — Igen! Maxikámban, bizonyára több örömöm fog telni mint az idősebbikben. (Keserüen nevetett.) A kettő közül az egyikből csak faragok valamit. Igen, Maxi az én képmásom lesz, — a másik, az? — ez éppenségesen akár csak az anyja.

Schlösser ur elhallgatott. Hozzá hasonló teremtmények, a kiknek a szerencse pazarul szórja ölükbe az anyagi javakat — rendesen abban a rögeszmében szenvednek, hogy fiaik is épp oly gyorsan és fáradság nélkül reussáljanak. Ennek a rögeszmének, ennek a mániának igen gyakran keserü csalódás szokott a vége lenni. Idősebb fiával már szomoru eredményeket ért el; talán épp azért nőtt ugy a szivére a kisebbik fia: Maxika. Volt is a dologban valami. Maxnak kedve telt a munkálkodás, foglalkozásban, s alig győzte magát kitombolni — mig az idősebbik feltétlenül az ostobánál-ostobább szerelmi kalandok tovafüzésében lelte kedvét. A két ifju szenvedélye nagyon különbözött irányára nézve; az egyik-e, az öregebbik-e mindig csak pénzpocséklásra vezetett; Maxi ellenkezőleg minden figyelmét arra forditá: hogy lehetne valamiképpen jövedelmezővé tenni egyetmást?

Sajátságos tulajdonsága volt Schlösser urnak az, hogy mindaddig, amig terveire nézve biztos és határozott megállápodásra nem jutott, még a legközelebb álló családtagokkal se igen szeretett a felől nyilatkozni. Szeretett maga, és önállóan, csendben járni el, — aztán csak a kész eredménynyel kedveskedett. Ha nem sikerült valami, tanuságot meritett abból a jövőre nézve. Borzasztóan restellette volta büszkesége, ha például egy előre kifecsegett, leleplezett tervével felsült volna. Persze, megvolt aztán az a gyengéje is, hogy minden eredményt saját egyéni érdemeinek szeretett betudni.

Estefelé egy utitáskát felszerelve a legszükségesebbekkel, egy letétijegyet állittatott ki tekintélyes összegről, melyet aztán egyik helybeli, jó nevü bankházban államjegyekkel fedezve, magához vett, hogy megmutogathassa majd annak a bizonyos malomtulajdonosnak, hogy kivel is van hát dolga!

A családban csak annyit tudtak, hogy a papa utazik. — üzleti dolgok miatt. Hova, mi czélból? Az titok. Hozzá voltak szokva e zárkozottsághoz, mely általunk későbben megismertetendő, családi életviszonyban lelte magyarázatát.

Régebbi időkben Schlösser urra oly hatást tudott felesége gyakorolni, hogy gyakran egy s más üzleti dologba is beavatta őt. Hja! akkor még ifju és szép volt a menyecske. Később azonban — a nő nem tudta fogyatkozásnak indult külső bájait, belső szellemi szépséggel pótolni, s pazarlási hajlama, kapcsolatosan az idősebb fiu „előkelő“ gyengéinek és kedvtelésének örökös pártolásával és szépitgetésével, gyakran kellemetlen összezörrenéseket idézett elő férjével szemközt; s azon tapasztalat, hogy minden beszéd hiába, hasztalan, valósággal némi elidegenedést támasztott Schlösser ur szivében, s majdnem az egész által javithatlannak tartott női nemnek megvetésére fejlődött ki a dolog.

Csakhogy volt ám Schlösser urnak egy másik oldala is. A gonosz! Nagyon is tisztelte a szép és gyenge nemet „az ő üdesége és virágzásában.“ Majdnem visszafejlődött fiatal éveinek első szerelmi episodjába.

E körülménynek jelentőségteljes következményivel az események folyamán fogunk megismerkedni.

A gyorsvonat veszett sebességgel rohant tova az éjben. Mélyen lent, a láthatár alján felbukkant a hold; az erdő és a hegyek félhomályban; Schlösser ur pedig a coupé egyik szegletében hátradülve ült, szemeit lezárva . . de ébren. Gondolatai a vonatot tulfutva táncoltak; már a tetthelyen vélte magát, a zakatoló malomban . . . mig végre a képek összemosódtak s a melléből feltörő nehéz lélekzet tudatá — hogy elszenderült.

(Folyt. köv.)

getet, de a jelen kormányunak nem szavazza meg azt.

Mocsáry Lajos azt olvassa ki a költségvetésből, hogy Magyarország államháztartását a fennálló alapon rendezni nem lehet. Semmi kilátásunk nincs a deficit fedezésére, mely kétszerese leend az előirányzatnak. Sajnos, hogy a pénzügyi bizottság mégis javulásról beszél, illusiókban akarja ringatni a nemzetet s annyira vitte az alkalmazkodást, hogy panegyriseket zengedez a kormánynak, melyeket maga a kormány hozott javaslatba. E tény nagy depravatiójára mutat a mi parlamentáris viszonyainknak. A pénzügyi bizottságnak az lett volna feladata, hogy mondja meg valahára az országnak az igazat, hogy az eddigi alapon Magyarország pénzügyeinek rendezése merő utopia s e tekintetben az ország minden erőlködése hasztalan. Az oly kormány irányában, mely az 1867-iki alapot tovább is fentartja s az ország önállóságának legbiztosb zálogát feladta, bizalommal nem viseltetik s a költségvetést nem fogadván el, ez irányban hat. javaslatot nyujt be. Nem lehet a kormányt iránt bizalommal azért sem, mert ujabb időkben sulyos sérelmeket követett el az alkotmányos, az egyéni szabadság ellen. Nem viseltethetik iránta bizalommal azon magatartásért sem, melyet a kormány a külpolitika irányában követ. Hogy a kormány nincs is beavatva a külügyi miniszterium titkaiba, kitünik a pesti egyetemi ifjuság tüntetése irányában követett magatartásából is. — Andrássy grófnak eddig követett külpolitikája ellen egyébiránt lényeges kifogásai nincsenek. — Szükséges azonban, hogy az eddigi bizonytalan helyzetnek vége vettessék, s ha a kormány nem akar nyilatkozni, az országgyülésnek kell kijelenteni, hogy Magyarország harczot és háborut kiván a pillanatban, midőn Oroszország kinyujtja kezét a török birodalom után. Pártolja e tekintetben Simonyi hat. javaslatát, mert a mostani kétértelmü helyzet egyátalán türhetlen, s módot kell nyujtani arra, hogy a nemzet képviselői nyilatkozhassanak, ha a kormány nyilatkozni egyáltalában nem akar.

A vita folytatása holnapra halasztatván, az ülés véget ért.

Külföldi hirek.

A német birodalom megtagadta a párisi világkiállitásban való részvétét.

Odessából tegnap az a hir érkezett, hogy az ottani kikötő, a sebastapoli öböl, a Kertsi tengerszoros s a Dniester torkalata torpedokkal vannak elzárva. Ennek folytán intik a hajókat, hogy kellő figyelmeztetés nélkül ne közeledjenek a kikötőkhöz.

Plymouth, nov. 20. „Windsor Castle" gőzös okt. 19-én a Dassen szigetnél hajótörést zenvedett. Az utazók, a legénység s a posta megmentettek.

Mint a lengyel lapok jelentik, az orosz kormány Lengyelországban számos katholikus papot, kik állitólag összeesküvést szerveztek volna, fogatott el.

Olaszországról több felől már azon jellemző hirt bocsátják szárnyra, hogy mozgósitani készül, mihelyt monarchiánk példával jár előre.

Bécs, nov. 20. Pichler kórházgondnok, ki ez év juliusában 70—80 ezer márkával Gmundból megszökött, tegnap itt elfogatott; a szökevény Herf báró álnevet viselt.

UJDONSÁGOK.

* **Meghivás.** A debreczeni „függetlenségi kör" tagjai folyó hó 26-ára, vasárnap d. e. 10 órakor a csizmadia társulat áruló helyiségébe a „függetlenségi kör" alakuló gyülésére minél nagyobb számban megjelenni kéretnek. — Debreczen, 1876. novemb. 22. — Gálócsy Gusztáv, ideigl. elnök.

* **Szolnok-Doboka** megye főispánja báró Bánffy Dezső aláirásával, nevezett vármegye közigazgatási bizottsága egy feliratot intézett a m. kir. igazságügyérhez, melyben kéri, hogy engedtessék meg, miszerint ezentul a mezei rendőrségi kihágás esetében közigazgatási uton valamint biróságok utján kivetendő és behajtandó birságpénzek egy megyei „közszegény, szeretetház" alapjára legyenek felhasználhatók, felkéri egyszersmind a minisztert, hogy ezen értelemben való eljárásra jövő év jan. 1-sőtől kezdve a kiróságokat utasitsa. A szolnok Doboka megye közigazgatási bizottságának ezen felirata másolatban Hajdumegye közigazgatási bizottságának is pártolás és hasonértelemben való felirás végett-megküldetett. Reméljük hogy ezen szép eszmét, mely az emlitett feliratban hangsulyozva van, átértve és magáévá téve közigazgatási bizottságunk is nem fog késni Zason értelmü felirását a miniszteriumhoz felterjeszteni.

* **A kolozvári** m. kir. tudomány egyetemnél 1-ször a kórboncztan, 2-szor az élet- és szövettan, 3-or az élet- és kórvegytani tanszékek mellett külön-külön évi 900 frtnyi rendes fizetés és 120 frtnyi lakbérrel rendszeresitett tanársegédi állomások betöltendők.

* **A török sebesültek** javára H. Nánásról Végh József és Tóth Mihály fitanitó urak egy nagy csomag tépést; Lefkovics Jakabné asszonyság egy forintot és egy csomag tépést küldöttek szerkesztőségünkhöz.

* **Szinházunkban** tegnap a Makranczos hölgy került szinre, rövid időközben másodszor Temesváryné ő nagysága mint mükedvelő felléptével. Mult alkalommal már elmondtuk véleményünket ügyes játéka felől, most csak annyit emlitünk meg, hogy feladatának megoldásánál ma is a legnagyobb igyekezetet tanusitotta. Sajnos, hogy az előadást oly kevesen halgatták, — a kevés számu közönség azonban gyakran zajos tapsokkal jutalmazta a kedvelt mükedvelőnőt. Figyelmeztetnünk kell Egressit, miszerint szavallatánál mérsékelje magát, mivel beszéde gyakran oly sebes, hogy szavainak értelmét ritkán lehet jól kivenni.

* **„Siráso lett az orvosból"** mondja a költő. Egy aradi orvos azt gondolta, mért ne lehetne ecetfőző is. Szegre akasztá tehát oklevelét s az „Alf." szerint ecetgyárat nyitott, ekként igyekezvén megsavanyitani embertársai életét.

* **Magyar kölcsönös** viszontbiztositó bankra báró Baldácsy Antal 100 ezer forintnál többet áldozott, de ez nem volt elég arra, hogy az előbbi rosz gazdálkodás szülte csorbákat helyreütötte volna, ugy hogy a tegnap délelőtti közgyülésen, a mely Baldácsy elnöksége alatt tartatott, a liquidátio mondatott ki. A banknak egy volt hivatalnoka óvást jelentett e határozat ellen, de mivel a protestaló szavazati jogát nem igazolhatta, előadása tekintetbe nem vétetett. A nemes bárónak áldozat készségéért köszönet szavaztatott. A liquidátió bizotmány tagjai lettek: Báró Baldácsy elnök, Ágoston János és dr. Vajsz Sándor. A felügyelő bizotmányhoz választattak: Lázár Imre. Brenner C., Messinger Lipót és Kardos I.

* **Lapunk** tegnapi számában a török sebesültek javára tett adakozók névsorából tévevedésből kimaradt Szatmári Vilma és Szathmári Ilona neve, kik Szilágyi István anna utczai leány tanitó ur tanitványai által készitett tépés előállitásához szintén hozzá járultak.

* **A belügyminiszter.** a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: „A közbiztonság érdekében és a büntető igazság gyors és pontos kiszolgáltatása czéljából utasitom ezennel a törvényhatóságot, miszerint szabályosan intézkedjék, hogy a közigazgatási tisztviselők a tudomásukra jutott, és hivatalból üldözendő bünesetkről az illető királyi ügyészségeket, személyes felelősség terhe alatt haladéktalanul értesitsék."

* **„A védtelenek"** czimü elbeszélés, melyet „Tárcza" rovatunkban közöltünk, — lapunk tegnapi számában véget ért. Mai számunkban „A völgyi malom" czimü beszély közlését kezdjük meg s felhivjuk reá szives olvasóink figyelmét.

* **Ifj Csáthy Károly** gazd. acad. könyvárusunk kiadásában megjelent, s szerkesztőségünknek beküldetet: „Husz ünnepi és alkalmi predikáczió." Közrebocsátja Kovács József n. korpádi helv. hitv. lelkipásztor. Ajánljuk az illető érdeklődők pártoló figyelmébe.

* **Uj zenemüvek.** Rózsavölgyi s társa mükereskedésében megjelent: 1. „Acacia-Valzer", szerzé zogorára báró Bánffy Gy., ajánlva Berthold Eliz grófnőnek. ára 80 kr. 2. „Gut militärisch", gyorspolka zongorára, Dvorzaktól; ára 50 kr.

* **Piaczi árak** 1876. nov. 21. — Alsó és felső árak. 1 hl. buza 7.32—8.94. 1 hl. kétszeres 6.18—6.84. 1 hl. rozs 5.70—6.02. 1 hl. árpa 2.94—3.26. 1 hl. zab 2.78—3.10. 1 hl. uj tengeri 3.26—3.58. 1 hl. köles 3.74—4.06. 1 hl. kása 7.73. 1 zsák burgonya 1.50. 100 kiló uj szalonna 55, 56, 57 frt. 100 kiló uj háj 55, 56, 57 frt.

* **Husárak:** kilogrammonként 1876. évi nov. hó 22—29-ig megállagitva s a hatóságnál szabályszerüleg bejelent a következők. 34 kr. ifj. Erdelyi János bárány u. székében. 36 kr. Gyarmati Jánosnál morgó étezán. 38 kr. Rácz György mester és varga u. továbbá Nagy Mihály csapó utczai székeiben. 42 kr. Rósenberg Sámuel és Faragó János székeiben. — Minden többi mészárszékzkben pedig 40 kr.

Orosz tábornokok.

Az orosz hadikészülődesek már befejeztvék, a hadtestek mozgósittattak, már most ideje hogy ismerjük a mozgósitott hadtestek parancsnokait.

Miklós nagyherceg főparancsnok a cár testvéröcse kiváló előszeretettel szentelte magát a katonai hadsereg szervezetének. Nemesak parancsnoka a gárdának, de főnöke a pétervári katonai kerületnek is és a mellett főinspektora az összes lovasságnak és müszaki csapatoknak. Szakjára mérnök s cime is mérnök-tábornok a mi egyjelentésü a táborszernagygyal. — Polgári származásu mint az orosz hadsereg igen nagy számu tábornoka. Ő gyalogsági tábornok és a czár főhadsegéde. Előhaladott koru és kitünő theoretikus hirében áll.

A tüzérség Masalszki herczeg alá van rendelve, ki 42 éves; vezérőrnagyi ranggal bir és eddig a pétervári katonai kerület tüzérségének volt parancsnoka. Fomin tábornok, a déli hadsereg szabálytalan csapatainak főparancsnoka, sok éven át a doni kozák sereg vezérkari főnöke volt. A hadtestparancsnokok közül Petrovics Barclay de Tolly-Weimarn Sándor herczeg eddig a Petervárott állomásozott 24. gyalog hadosztály főparancsnoka volt; — 40 éves. A 8. hadtest parancsnoka Radecki tábornok, de ki rokonságban nem áll a volt osztrák tábornagy családjával. Ő is polgári származásu, 50—60 éves, eddig Polttvaban a 9. gyalogosztály parancsnoka volt. Báró Krüderer vezérőrnagy, a 9. hadtest parancsnoka, a keleti tengeri orosz tartományokból származó német. Rigában született. Eddig Willnában állt a 27. gyalog osztály élén. — Woronzow Mihajlevics Szemen herezeg, — ki a 10-ik hadtest parancsnoka, — azon heceg Woronzow tábornagy fia, ki a Samillal vivott harcokból ismeretes. Nem tévesztendő összе Woronzow Daskow gr tábornokkal, ki nem rég Béesben járt diplomatiai missióban. Woronzow hg 50 éves. A krimi háboruban egy tartalék dadárt vezényelt.

Sachowszki-Glebow-Ttresnew Mihály hereeg a 11. hadtest parancsnoka, vezérőrnagy, A kinevezett tábornokok között a legfiatalabb. 1836-ban született. Férfiágon egyenesen Ruriktóli az orosz birodalom alapitójától származik. Roppant vagyonnal bir. Cimere egyike a legbüszkébbeknek: az orosz medve, a hercegi korona hermelin köpenynyel s egy fekete ágy. A hereeg a legutóbbi napokig a cár kiséretéu hez tartozott. Ez év jan. 21-én Cambov kormányzójává neveztetett ki. Végül Wanoovszki a 12 hadtest parancsnoka, szintén polgári származásu; eddig a 33 gyalogosztály parancsnoka volt Kiewben.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

III. Bérlet. 6. Szám.

Csütörtökön, 1876. november 23-án adatik:

A holdvilágnál.

Legujabb eredeti drámai költemény egy szakaszban, énekkel és zenekisérettel. Irta Kovács Gyula.

Ezt követi:

CHOUFLEURI ur OTTHON LESZ.

Vig operette 1 felvonásban. Irta Momaux, forditotta Tarnay Pál, zenéjét szerzé Offenbach J.

Kezdete 7 órakor, vége 9 óra után.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

Értesités

a vidéki lakosokhoz.

Egy jó meleg **téli felöltő**, vagy egy **utazó öltöny** a legszigorubb időszakban is szükséges. A legjobban s legolcsóbban lehet most vásárolni **Bécsben**, a **„római császárhoz"** ezimzett férfi ruharaktárban, Wieden, Hauptstrasse Nr. 11. (előbb Keller és Alt) a hol vattával béllelt csinos **téli felöltöt** 18 frtért, egy erdélyi utazó **bundát** 36 frtért, egy **utazó-gubát** stiriai kelméből 12 frtért és egy **vadásfelöltöt** 8 frtért venni lehet. Minták kivánatra ingyen küldetnek. — A nem alkalmas öltöny szivesen visszacseréltetik.

Adolf Welisch,

Bées, Wieden, Hauptstrasse Nr. 11. a „római császárhoz."

396. 5—12

HIRDETESEK.

Az áruk jó minőségeért kezesség vállaltatik.

SALZMANN LAJOS

férfi divat-terme

A KISTEMPLOM KÖRÜLI BAZÁR-ÉPÜLETBEN

Ajánlom legujabban berendezett **férfi divat-áruimat** ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönségnek.

Miután elvül azt tüztem magam elé, hogy vevőim igényeit a nagy választék, mind pedig az áruk jó minősége által a leggondosabban és pontosan kielégitsem, a legszigorubb **határozott árakat** állapitottam meg, ez által remélvén magamnak a t. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Ez alkalommal bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét az alább következő **árjegyzékre** felhivni:

I. Kész férfi ruhák:

Téli nadrág és mellények	—	—	$8^1/_2$ frttól	—12 frtig
Franczia téli nadrágok	—	—	9 frt	
Fekete nadrág és mellény	—	—	$10^1/_2$ „	
Téli egész öltönyök	—	—	16 frttól	—28 frtig
Téli kurta kabátok	—	—	8 „	—12 „
Téli hosszu kabátok	—	—	15 „	—35 „
Téli köpenyegek	—	—	15 „	—26 „

II. Férfi ingek és fehérnemüek:

a) Fehér sima, fodros és himzett elejü schiffon ingek 2 frttól 4 frtig.
b) Szines creton és oxford ingek 1.60 krtól 3 frtig. Az ingek ugy felálló és lehajló gallérral kaphatók, továbbá az ingek jó szabása s azoknak jó elkészitéséért kezességet vállalok.
c) Négyszeres gallérok nagy választékban 2.50 krtól 2.85 krig.
Négyszeres kézelők 4.55 krtól 5.20 krig.

III. Férfi selyem nemez és posztó kalapok:

Magyar kalapok	—	—	—	2.50 krtól	4 frtig
Franczia divatos kalapok	—	—	—	4.50 „	6 „
Franczia cilinderek	—	—	—	6.50 „	7.50-ig

VÉGÜL:

szivar- **Nyakkendők, harisnyák, esernyők, sétapálczák, utazó készletek, plaidek, és pénz-tárczák, kések, illatszerek gazdag választékban.**

Ajánlom magamat a t. közönség szives pártfogásába.

Teljes tisztelettel

Salzmann Lajos.

Vidékről megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Üzlethelyiség Bazár-épület. SALZMANN LAJOS

7161/1876 tkv.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy SCHNEER SÁMUEL végrehajtatónak DEÁK JÁNOS és neje FARAGÓ ERZSÉBET végrehajtást szenvedők ellen 334 frt járulékai iránti végrehajtási ügyében alperesektől lefoglalt s 122 frt 50 krra becsült házibutorok és ágynemüek 1876. decz. 20. d. e. 9 órakor alperesek lakásán készpénz fizetés mellett — továbbá ugyanazoktól lefoglalt s a debreczeni 814 sz. tjkben A. I. 847 6500 hr. sz. alatt bejegyzett s 1100 frtra becsült 493 sorszámu ház 2 hold 11500 □-öl ondódi szántóföld pedig az 1876. évi deczember hó 20-ik napján d. u. 3 órakor mint első- és 1877. évi január hó 20-ik napján d. u. 3 órakar, mint második határidőben, a törvényszék tárgyaló termében b. végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitüzött birtok nem fog eladatni.

2-szor. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 110 frt készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részt a leütéskor azonnal a másodikat az árverés naptól számitandó 1 hónap alatt, a harmadik részt ugyanazon naptól számitandó két hónap alatt-, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszéknél lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztositani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szor. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés ala bocsáttatni- és csupán egy határidőnek kitüzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatui fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitüzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesitést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyujtsák be: különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

Végül felszólittatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett helyben megbizottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben — Torday Gábor ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A debreczeni kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1876. évi szept. hó 15-ik napján.

Szücs István, h. elnök. **Dienes Barna,** jegyző.

403. 3—3.

Haszonbéri hirdetés.

A püspökladányi vallás alapitványi uradalomhoz tartozó Heves megyében fekvő, **„Ecseg" pusztának IV. számu 4190—1200 □ öles hold kiterjedésü** gazdasági épületekkel ellátott részlete jövő 1877. évi november hó 1-től kezdve 18 egymásután következő évre, zártajánlatok utján haszonbérbe adandó.

A bérleni szándékozók felhivatnak, miszerint bélyegzett és 4190 frtnyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat, a beigérendő bérösszegnek számmal és betükkel tisztán kiirásával, folyó 1876. évi decz. 20-ik napjának déli 12 óráig közvetlenül a nmgu vallás és közoktatási miniszterium iktató hivatalában nyujtsák be.

A bérlésre vállalkozók közötti szabad választás a vallás és közoktatási mag. kir. miniszter ő nagyméltóságának fentartatik.

A bérleti részletes feltételek az alulirott ker. főtisztségnél, a püspökladányi uradalmi kasznárságnál és a miniszterium VIII-ik ügyosztályában megtekinthetők.

A czeglédi ker. főtisztség.

442. 1—3.

FORGÁCH KÁROLY

arany, ezüst ès èkszerèsz

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ 2139 sz. a.

Ajánlja a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe

dusan berendezett

ARANY, EZÜST és ÉKSZERMÜVEIT

ugyszintén becserél és veszen mindenféle régi ékszereket és pénzeket.

Javitások legjutányosabban, megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debreczen, 1876. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.